

Vad är Geocaching?

Jan Sylvan, www.geocaching.se

Varför släppa GPSen på fritiden?

GPS systemet har påverkat vardagen för många av oss med tillämpningar inom områden överallt i samhället. En del av oss har till och med fått en ny hobby, Geocaching! Självt hittade jag fenomenet eftersom jag läste på de flesta ställen på nätet som handlade om GPS och relaterade ämnen. På den tiden (i mitten av 1990-talet) sålde jag GPSer, och bl.a. deltog jag tillsammans med representanter för de flesta GPS-importörerna i Sverige i Teracoms turné där de ville sälja sin korrektionstjänst, EPOS, och vi andra ville sälja hårdvaran och känna av marknaden. Vi mötte många som var skeptiska inom såväl lantmäteri, skogsbruk och transportnäring, men idag så är många av de tankar som vi hade då full verklighet!

Varför skriver jag då i Sinus om detta? Jo, jag är övertygad om att många läsare också kan ingå i den grupp som gärna kombinerar sitt teknikintresse med upplevelser i skog och mark. Om man generaliserar en smula så är det två huvudkategorier av Geocachare: Tekniknördar som gillar att komma ut i naturen och naturmänniskor som är nyfikna på teknik. Till första kategorin hör bl.a. IT-tekniker som ofta har all upptänkt utrustning. Den andra kategorin inkluderar scouter som vill prova på "en modern kompass" och seglare som kommit på ett sätt att använda sin GPS även utanför båtsäsongen. Till dessa så kommer alla möjliga undergrupper som kartfantaster, äventyrare, speleologer, maratonlöpare med flera. Oavsett övriga intressen så finner man säkert en intressant vinkling för att intressera sig för Geocaching!

Hur beskriver man Geocaching?

Geocaching är en sport för alla som äger en bärbar GPS-enhet. Man kanske kan kalla det för en modern version av gömma nyckeln eller skattjakt. Någon gömmer en burk eller liknande någonstans, med en loggbok och en penna som viktigaste innehåll. Sedan publicerar man så noggranna koordinater som möjligt, ibland tillsammans med ledtrådar, på en webbplats på Internet. Intresserade kan sedan leta upp gömman (geocachen) och anteckna sig i loggboken. När man är uppkopplad nästa gång loggar man också på sidan på nätet, så att alla kan läsa loggarna utan att leta upp skatten i fråga. Man kan ta ett föremål från cachen, men bara om man lämnar ett nytt. Det finns olika typer av gömmor och olika svårighetsgrader. Allt från små filmburkar mitt i städer till s.k. multicachar med upp till ett dussin delsteg innan man når målet som kan ligga långt ut i ödemarken! Ibland arrangeras träffar (s.k. Events) för skattsökare, där koordinaterna för platsen där man skall mötas läggs ut på samma sätt som för en vanlig gömma, men med tillägget att de bara gäller ett visst datum och klockslag.

Geocaching är ett sammansatt amerikanskt ord som består av GEO från det grekiska geo som betyder jord, mark och CACHING från det engelska ordet cache som betyder gömställe, gömd proviant.

Hur började det?

Första Maj 2000 stängdes den förhatliga SA-störningen av i GPS systemet. Detta kan vi tacka Bill Clinton för, men han blev väl mer känd för andra saker... Detta ledde till att en första gömma lades ut av Dave Ulmer redan tredje maj i Portland, Oregon, USA. Det fanns ju ingen Geocaching.com då, utan den publicerades i ett diskussionsforum (sci.geo.satellite-nav). Den loggades redan inom ett par dagar och sporten var född.

Mika Teague skapade en sajt som visade de första gömmorna och i juli 2000 upptäcktes denna av Jeremy Irish som myntade begreppet Geocaching och skapade grunderna till dagens Geocaching.com. "And the rest is history" som det brukar heta. I skrivande stund finns det 152887 gömmor i 214 länder!

Tidig Geocaching i Sverige

Ungefär ett år senare hade de första gömmorna registrerats i Sverige. Bland de första aktiva var Christer Lindh på Utsidan.se och undertecknad! Den första som jag sökte efter var "Dr Alban" (GC16B) som låg nära där "Geocaching Historical Place" (GCCC50) ligger idag, båda dessa centralt placerade i Göteborg. Tyvärr var den förstnämnda borta

redan när jag kom dit. Men kvar finns däremot "Americana Cache" (GC602) som är den äldsta fortfarande aktiva i Sverige, utlagd den tredje april 2001. Den tog jag tillsam-

mans med familjen fem dagar senare. Det var en New Yorkbo på besök i Göteborg som placerade denna.

Under våren samma år gömde jag en serie som var ämnad att öka intresset hos några av de svenska importörerna, alltså heter de Garmin, Magellan och MLR med Challenge i efternamn. Så här tidigt var dock leverantörerna helt ointresserade och såg inte alls potentialen.

Så här långt så var tempot ganska lugnt inom Geocachingen i Sverige, varje ny gömma i närheten var en sensation! Trots att jag mailat tekniktidningar, båttidningar och andra redaktioner så var intresset svalt. Under hösten var det dock några händelser som började att sätt fart på intresset. Den 9 augusti sände Vetandets Värld i Sveriges Radios P1 ett inslag om Geocaching, det var Christer Lindh som följde med ut till en gömma vid Arlanda "Final Approach to ESSA" (GC957). Någon på Göteborgs-Posten hade hört detta och ringde Christer och undrade om det fanns någon i Göteborgstrakten som höll på, och det gjorde det ju... Det resulterade i att GP skrev om "GPS dåren som letar skatter med hjälp av satellit" och publicerade historien om när jag ledde GPs journalist och fotograf till "Free Phone" i Ångårdsbergen nära Sahlgrenska Sjukhuset i Göteborg (GC1DA1). Detta var 7 oktober 2001 och ledde det till att några nya började med caching... I artikeln refereras det till att det finns 45 gömmor i Sverige och "några i Göteborg"! De båda reportagen är ett par exempel på medias makt. Sålunda ökade intresset i Sverige markant efter denna höst och nu finns det mer än 3400 gömmor registrerade i Sverige!

Om man inte nöjer sig med att leta saker som ligger still, så finns det något som heter Travel Bugs. Det är "resande skatter", en liten figur med en vidhängande ID-bricka. Dessa har olika uppgifter och mål, men gemensamt är att de skall resa runt mellan olika gömmor. Jag har t.ex. en liten isbjörn som varit i såväl Kina som USA!

Hur börjar man?

Det första man bör ha är en lämplig GPS-mottagare. En enkel handhållen gör jobbet, men för att förenkla så bör den i alla fall ha möjlighet att kommunicera med dator. Då blir hanteringen av alla waypoints betydligt mer rationell.

Om man går in på webbplatsen så finns det olika sökmöjligheter, man kan t.ex. utgå från sitt land eller sina hemkoordinater. Sedan är det bara att välja en gömma i närheten och som har någon form av intresse. Det finns olika typer av gömmor och olika svårighetsgrader.

Om man gillar teknik och kartor så finns det mängder av hjälpmedel att tillgå. Många har ett eller flera kartprogram för planering, ett program för att hantera de datafiler i GPX-format som man kan hämta hem (om man är betalande medlem), ofta ett program i handdatorn för informationen så att man kan cacha utan massa papper i ryggsäcken.

Beroende på vilka gömmor man skall besöka så kan man behöva varierande utrustning, några exempel: Vadarstövlar, klättringsutrustning, ficklampor, gummibåt, dator, mobiltelefon, digitalkamera etc. Allt beror på fantasi och ambition hos den som lagt ut gömman. Personligen uppskattar jag framför allt att komma till nya vackra platser som någon varit vänlig nog att leda mig till.

I princip kan man skriva hur mycket som helst om Geocaching, men eftersom det är en Internetbaserad sysselsättning så föreslår jag att du läser vidare på nätet. Det finns åtskilliga webbplatser och diskussionsforum att plöja igenom.

Ett par lämpliga platser att börja läsa mer:

www.geocaching.se

www.geocaching.com